

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

Uitwerking kader Contractbeheersing Grond-, Weg- en Waterbouw

"Zakelijk samenwerken op basis van vakmanschap en vertrouwen"

Datum	26 oktober 2017
Status	Definitief

Colofon

Uitgegeven door	Afdeling Inkoopcentrum GWW (GPO)
Informatie	Eldert van der Lee
Telefoon	02-22547030
Uitgevoerd door	Regieteam SCB
Datum	26 oktober 2017
Status	Definitief
Versienummer	1.0

Inhoud

	Voorwoord	5
	Inleiding	6
1	Scope van het Kader	7
2	Basisprincipes contractbeheersing	8
2.1	Managementverantwoordelijkheid	8
2.2	Contractwijzigingen	8
2.3	Prestatieverklaren	9
2.4	Prestatiemeten	9
3	Systeemgerichte contractbeheersing	10
4	Overige vormen van contractbeheersing	12
Bijlage A	Design en Construct (D&C) contracten en Engineering en Construct (E&C) contracten	13
Bijlage B	Design-Build-Finance-Maintain (DBFM) contracten.	15
Bijlage C	Prestatiecontracten	17
Bijlage D	Contracten voor ingenieursdiensten	19
Bijlage E	Productuitbesteding	21
Bijlage F	Overzicht kaders, handreikingen, best practices en informatie	22

Voorwoord

Een kader contractbeheersing voor GWW

Rijkswaterstaat staat midden in de samenleving en werkt aan een veilig, leefbaar en bereikbaar Nederland. Maatschappelijke opgaven worden ingewikkelder. Technologische ontwikkelingen gaan steeds sneller. Dit vraagt om een andere rol en werkwijze van Rijkswaterstaat. Een rol en werkwijze waarin niet langer 'de markt, tenzij', maar 'samen met de markt' centraal staat. Samen met de markt gaan we aan de slag om de ambitie van de Marktvisie te realiseren.

Voor wat betreft het domein Aanleg en Onderhoud constateren we dat de methodiek van systeem gerichte contractbeheersing inmiddels dermate robuust is ingebed in de productieprocessen van zowel RWS als onze opdrachtnemers, dat we kunnen stellen dat het instrument en de inbedding hiervan in de organisatie het stadium van 'volwassenheid' heeft bereikt.

Een volgende stap in onze contrabeheersing is het toepassen van concern gericht toetsen bij prestatiecontracten, waarbij de toets-druk respectievelijk toets-inspanning bij opdrachtnemer en opdrachtgever nog verder worden teruggebracht met behoud van kwaliteit. Door met dit soort kaders te werken is RWS in staat om de contractbeheersing op een nog efficiëntere manier in te regelen.

Inmiddels spreken ook onze toezichthouders hun vertrouwen uit over de wijze waarop RWS systeem gerichte contractbeheersing toepast als basis voor de contractbeheersing, en steunen zij RWS om dit breder toe te passen. Als RWS staan wij voor de uitdaging om onze eigen rechtmatigheid vast te stellen. Het voorliggende kader contractbeheersing zal hier een belangrijk bijdrage in gaan leveren.

Net als onze CPO ben ook ik er van overtuigd dat we met dit kader flinke stappen zetten op de weg naar professioneel en uniform werken. De opdracht aan iedere betrokkene is nu dit kader toe te passen.

Wim Anemaat
Directeur Inkoop- en Contractmanagement PPO

Inleiding

De update van het kader contractbeheersing voorziet in een specifieke uitwerking hiervan per inkoopdomein. Voor de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW) is deze uitwerking vastgelegd in dit document wat in samenhang met het algemene deel gelezen moet worden.

Binnen de GWW is de werkwijze van contractbeheersing bijna volledig gebaseerd op de systematiek van systeemgerichte contractbeheersing (SCB). Deze methode heeft zich over de afgelopen jaren steeds verder ontwikkeld. Investerings in opleidingen en trainingen van medewerkers, aandacht vanuit het management en ontwikkeling in de organisatie hebben tot goede resultaten geleid. De implementatie van contractbeheersing binnen GPO en PPO is op het niveau beland dat gesproken kan worden over een taakvolwassen organisatie.

Dit leidt er toe dat de in het verleden ingestelde toets op het betaalcriterium afgeschaft wordt. We kunnen ons beroepen op een goed functionerende werkwijze van SCB.

Dit betekent echter niet dat de aandacht voor contractbeheersing nu kan verslappen. We moeten alert blijven en inspelen op veranderingen die op ons afkomen. Een voorbeeld hiervan is onze relatie met de markt. SCB is ontstaan in een situatie waarbij wij als RWS een redelijk grote afstand tot de markt innamen: "Markt tenzij ...". We kunnen onze projecten niet realiseren zonder de markt te betrekken en moeten hiervoor de samenwerking opzoeken. In de huidige marktvisie wordt dit bevestigd en dit heeft zijn uitwerking gekregen in het kader.

De belangrijkste wijzigingen voor de GWW ten opzichte van het kader SCB 2011 zijn dat de scope van het kader is uitgebreid naar contracten waar geen SCB wordt toegepast en de aandachtspunten per contractvorm zijn bijgesteld naar de laatste inzichten en ontwikkelingen.

1 Scope van het Kader

Deze uitwerking van het kader contractbeheersing is van toepassing op alle contracten die worden afgesloten binnen het inkoopdomein Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW).

Hierbij is, op hoofdlijnen, sprake van de volgende contractvormen en de daarbij behorende wijze van contractbeheersing:

Werksoort	Contractvorm	Voorwaarden	Contractbeheersing
Ingenieursdiensten	Samenwerkings-overeenkomst	ARVODI	SCB
Aanleg	D&C, MKW	UAV-gc	SCB
Aanleg en onderhoud	DBFM		SCB
Vast en klein variabel onderhoud	Prestatiecontract	UAV-gc	SCB
Variabel onderhoud	E&C, MKW	UAV-gc	SCB
Productinkoop ¹	Raamovereenkomst	ARVODI	SCB ³
Overig ²			Eigen waarneming

¹ Het betreft hier productinkopen in het kader van het terugdringen van de inhuur.

² Onder overige contracten vallen onder meer inhuur, leveringen, diensten (niet vallend onder de SO3) en 'light inkopen'.

³ Bij productinkoop wordt een beperkte vorm van SCB toegepast zoals deze is beschreven in bijlage E.

In de bijlagen A tot en met E zijn specifieke aandachtspunten per contractvorm beschreven.

2 Basisprincipes contractbeheersing

Evenals in het algemeen deel van het kader worden in deze uitwerking voor GWW twee varianten voor de contractbeheersing onderscheiden:

1. in het contract wordt geëist dat door de opdrachtnemer kwaliteitsmanagement wordt toegepast (hoofdstuk 3);
2. in het contract wordt niet geëist dat door de opdrachtnemer kwaliteitsmanagement wordt toegepast (hoofdstuk 4).

2.1 Managementverantwoordelijkheid

Het projectteam is verantwoordelijk voor het toepassen van contractbeheersing volgens dit kader en stelt zelf vast of overeenkomstig het kader wordt gewerkt. De opdrachtgever heeft periodiek voortgangsoverleg met het projectteam waarbij het functioneren van de opdrachtnemer en het functioneren van de contractbeheersing worden besproken.

De opdrachtgever is zelf aanwezig bij de project start up (PSU). Opdrachtgever en opdrachtnemer leggen het resultaat van de PSU vast in de vorm van een managementstatement.

Indien wordt afgeweken van de in dit kader voorgeschreven systematiek van contractbeheersing wordt, voordat de opdracht is verstrekt, advies aangevraagd bij ICG. Na het verkregen advies verleent de opdrachtgever zijn goedkeuring aan de gekozen methode van contractbeheersing door de vaststelling van het contractbeheersplan.

Jaarlijks wordt in opdracht van het directieteam van GPO en PPO een self assessment uitgevoerd op de projecten met als doel om vast te stellen of het kader contractbeheersing juist wordt toegepast en de rechtmatigheid is geborgd. De self assessment wordt ingevuld door de projectteams, inclusief een controle door de manager projectbeheersing. Control voert hierop een review uit om de betrouwbaarheid van de resultaten te bepalen.

2.2 Contractbeheersplan

Voor contracten boven de € 50.000,= wordt een contractbeheersplan opgesteld. Bij nadere overeenkomsten wordt de wijze van contractbeheersing vastgelegd zoals aangegeven in het bij de raamovereenkomst opgestelde contractbeheersplan. Voor de overige contracten wordt in het inkoopplan vastgelegd hoe de contractbeheersing plaatsvindt.

2.3 Contractwijzigingen

Contractwijzigingen worden afgehandeld volgens het standaard VTW proces waarbij gebruik gemaakt wordt van de in het contractenbuffet opgenomen model documenten. Voor het afhandelen van contractwijzigingen wordt gebruik gemaakt van de VTW-tool in IPB.

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- [Vernieuwd VTW-proces](#) (handreiking)

2.4 Prestatieverklaren

Voor het opstellen van de prestatieverklaring voor contracten waarbij geen kwaliteitsmanagement door de opdrachtnemer wordt toegepast volstaat de beschrijving in paragraaf 2.4 van het algemene deel van het kader contractbeheersing.

2.5 Prestatiemeten

Met prestatiemeten beoordelen beide partijen de samenwerking tijdens de uitvoering van het contract. Door regelmatig te evalueren en met elkaar in gesprek te gaan, verbeteren we de communicatie en verminderen we faalkosten. We gebruiken prestatiemeten in contracten waarbij ingenieursdiensten worden ingeschakeld, bij Design & Construct- (D&C), Engineering & Construct- (E&C) en prestatiecontracten. Bij DBFM-contracten worden wel metingen uitgevoerd maar worden de resultaten niet gebruikt bij het aanbesteden van DBFM-contracten. Prestatiemeten wordt uitgevoerd volgens de 'Handreiking prestatiemeten Rijkswaterstaat'.

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Handreiking prestatiemeten Rijkswaterstaat (handreiking)

3 Systeemgerichte contractbeheersing

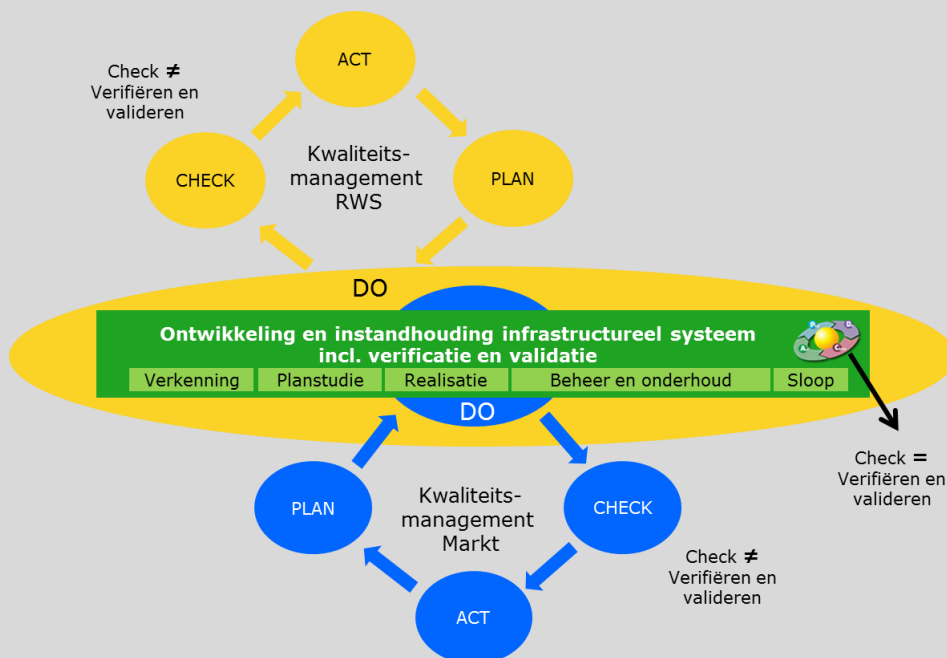
De werkwijze van Systeemgerichte contractbeheersing is volledig beschreven in het algemene deel van het kader contractbeheersing. Deze uitwerking voor GWW beperkt zich tot de specifiek voor de GWW van toepassing zijnde aanvullingen op of uitwerking van de daarin beschreven werkwijze. Per onderwerp is een verwijzing opgenomen naar de paragraaf waarin dit is beschreven in het algemene deel

Paragraaf 3.1: Kwaliteitsmanagement door de opdrachtnemer.

Verificatie en validatie door de opdrachtnemer beperkt zich tot het uiteindelijk door de opdrachtnemer volgens het contract te leveren resultaat.

Toelichting

Binnen de GWW bestaat het volgens het contract te leveren resultaat vooral uit de te ontwerpen, realiseren en in stand te houden infrastructuur. Dit leidt tot de volgende specifieke uitwerking van figuur 3 uit het algemene deel van het kader voor de GWW.

Figuur 1: positie van verificatie en validatie binnen kwaliteitsmanagement voor GWW

Paragraaf 3.2: Contractbeheersing door de opdrachtgever.

Voor de contractadministratie wordt gebruik gemaakt van de SCB-module in de IPB-tool. De faciliteiten hierin voor het plannen en uitvoeren van toetsen en het bewaken van bevindingen en tekortkomingen zijn verplicht. De financiële module voor het bijhouden van de termijnen en genereren van prestatieverklaringen zijn optioneel.

In afwijking hiervan kunnen DBFM-contracten gebruik maken van Grip of andere hiervoor ontwikkelde relaties-modules.

Paragraaf 3.2.1: Contractbeheersplan.

De modellen voor het contractbeheersplan voor GWW zijn opgenomen in het contractenbuffet. In de bijlagen A tot en met E is per contractvorm aangegeven welk model van toepassing is.

Paragraaf 3.2.2: Risicomanagement als basis voor SCB.

Risicomanagement wordt toegepast volgens het geldende kader risicomanagement.

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Kader risicomanagement (kader)

Waarnemingen worden op meerdere projecten binnen de GWW met succes toegepast. Door het project SAA is hiervoor een best practice ontwikkeld.

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Werkwijze waarnemen bij SAA (best practice)

4 Overige vormen van contractbeheersing

Binnen het inkoopdomein GWW wordt geen toepassing van kwaliteitsmanagement door de opdrachtnemer geëist voor contracten voor inhuur, leveringen en diensten (niet zijnde ingenieursdiensten).

In het contract worden meetbare te leveren prestaties beschreven. Tijdens de realisatie van het contract of bij levering van het product of de dienst wordt door het doen van eigen waarnemingen vastgesteld of de prestatie is geleverd. De wijze waarop dit gebeurt wordt vooraf vastgelegd in een contractbeheersplan of op andere wijze.

Hierbij wordt minimaal beschreven:

- de te leveren prestatie;
- de relevante kwaliteitseisen en -criteria;
- op welke wijze beoordeeld wordt of de prestatie is geleverd;
- de gegevens welke zijn opgenomen in de onderbouwing van de prestatieverklaring.

Op basis van de resultaten van de eigen waarnemingen wordt een prestatieverklaring gegeven (zie hiervoor paragraaf 2.4 van het algemeen deel van het kader contractbeheersing).

Bijlage A Design en Construct (D&C) contracten en Engineering en Construct (E&C) contracten

Scope

D&C-contracten worden afgesloten bij nieuwbouw of aanpassingen van de functionaliteit van de infrastructuur (aanleg en groot variabel onderhoud), tenzij een DBFM-contract meerwaarde biedt. Een E&C-contract wordt afgesloten in het geval van variabel onderhoud wat niet past in de prestatiecontracten. Dit is meestal het Groot Variabel Onderhoud (GVO, interventiemoment), maar kan ook grote reparaties aan de objecten betreffen.

Bij een D&C-contract is de opdrachtnemer verantwoordelijk voor het ontwerp en de bouw van het product (systeem). De omvang van het ontwerp is afhankelijk van het uitwerkingsniveau van het ontwerp wat door de opdrachtgever is opgenomen in de vraagspecificatie.

In zowel de D&C als E&C-contracten wordt geëist dat de opdrachtnemer kwaliteitsmanagement toepast. De contractbeheersing wordt uitgevoerd volgens de methodiek van SCB waarbij het kader en de uitwerking voor GWW onverkort van toepassing zijn.

Contractbeheersplan

Het modelcontractbeheersplan voor deze contractvormen is opgenomen in het contractenbuffet bij het betreffende modelcontract

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Model contractbeheersplan D&C, E&C, prestatiecontracten en MKW (kader)

Specifieke aandachtspunten

Betalingsregeling

De D&C en E&C-contracten kennen drie verschillende betalingsregelingen:

- Betaling op planning (geplande voortgang)
- Betaling op voortgang (gerealiseerde voortgang)
- Betaling op product

Betaling op planning is de standaard regeling. Alleen in specifieke omstandigheden kunnen de twee andere regelingen worden opgenomen in het contract. Bij alle betalingsregelingen zijn de betaalposten, voorzien van de relevante informatie per betaalpost, opgenomen in de door opdrachtnemer ter acceptatie in te dienen termijnstaat. Deze informatie is beperkt tot wat er in het format van de termijnstaat, zoals opgenomen in het model van de vraagspecificatie proces, per betalingsregeling is opgenomen.

Model kleine werken (MKW)

Het MKW is een contractmodel voor kleine, niet complexe opdrachten met een korte doorlooptijd en is gebaseerd op het bestaande standaard D&C/E&C model volgens de UAV-GC 2005. Het kan worden toegepast wanneer wordt voldaan aan de volgende criteria:

- Het betreft een eenvoudige opdracht met relatief laag risicoprofiel;
- Omvang van het werk is maximaal € 1.500.000,= (excl. BTW);
- De werkzaamheden "buiten" zijn kortstondig; maximaal 2-3 maanden;
- De looptijd van het contract is maximaal 1 jaar.

Bij het MKW wordt vereist dat opdrachtnemer kwaliteitsmanagement toepast zonder dat verplicht wordt gesteld dit te beschrijven in een projectmanagementplan. Dit betekent dat de beheersing wel volgens SCB wordt ingericht maar de nadruk ligt op het vaststellen van de juistheid en betrouwbaarheid van de gegevens waarmee de opdrachtnemer aantoont dat het resultaat voldoet aan de daaraan gestelde eisen. De mix van toetsen bestaat hiertoe uit producttoetsen aangevuld met procestoetsen voor zover sprake is van risicovolle processen die het eindresultaat beïnvloeden.

Bijlage B Design-Build-Finance-Maintain (DBFM) contracten.

Scope

DBFM-contracten worden afgesloten bij nieuwbouw of aanpassingen van de functionaliteit van de infrastructuur (aanleg en groot variabel onderhoud) wanneer dit past binnen de netwerkstrategie voor beheer en onderhoud en financiële meerwaarde biedt ten opzichte van het afsluiten van een D&C-contract.

Bij DBFM-contracten wordt een dienst uitgevraagd: de opdrachtnemer moet gedurende de looptijd van het contract een prestatie leveren. Deze prestatie bestaat uit het beschikbaar houden van de infrastructuur. In DBFM-contracten wordt bovendien gevraagd de bestaande situatie om te bouwen naar een nieuwe situatie (vaak capaciteitsuitbreiding van de infrastructuur).

Samengevat vraag je bij DBFM:

- een beheerste werkwijze;
- realisatie van een nieuw systeem ;
- levering van een dienst (beschikbaarheid: toegespitst op de criteria veiligheid en doorstroming).

Dit is in het model contractbeheersplan voor DBFM-contracten vertaald naar resultaatgebieden.

Contractbeheersplan

Het modelcontractbeheersplan voor deze contractvorm is opgenomen in het contractenbuffet bij het betreffende modelcontract

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Model contractbeheersplan DBFM realisatiefase (kader)
- Model contractbeheersplan DBFM exploitatiefase (kader)

Specifieke aandachtspunten

Certificaten

Een DBFM-contract kent een aantal certificaten welke, gefaseerd over de looptijd van de overeenkomst, door opdrachtnemer moeten worden verkregen. De certificaten worden door de opdrachtgever verstrekt wanneer aan die hieraan in de overeenkomst gestelde voorwaarden is voldaan.

Het treffen van de juiste maatregelen om over de benodigde informatie te beschikken voor de beoordeling tot wel of niet verstrekken van een certificaat maakt deel uit van de contractbeheersstrategie.

Tekortkomingen

Een DBFM-contract kent een afwijkende invulling van het begrip tekortkoming. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een Tekortkoming Opdrachtgever en een Tekortkoming Opdrachtnemer. In geval van een Tekortkoming Opdrachtnemer vindt geen opschorting van de betaling plaats maar kunnen, afhankelijk van aard en omvang van de Tekortkoming Opdrachtnemer, boetpunten worden opgelegd. Het al dan niet realiseren van herstelmaatregelen binnen de overeengekomen hersteltermijn speelt hierbij een rol.

Betalingsregeling

Voor de geleverde beschikbaarheid krijgt de opdrachtnemer periodiek een beschikbaarheidsvergoeding. Eerst voor de bestaande situatie en later voor de nieuwe situatie. Het aantonen van de geleverde beschikbaarheid gebeurt op basis van een Prestatiemeetsysteem (PMS), dat de opdrachtnemer hiervoor moet inrichten. Omdat de opdrachtgever slechts betaalt voor de feitelijke beschikbaarheid moet de opdrachtnemer voor de realisatie van het nieuwe systeem financiering aantrekken.

De per kwartaal te betalen beschikbaarheidsvergoeding wordt bepaald volgens de formule:

$$\text{NBV} = \text{BBV} - \text{BC} - \text{PK}$$

NBV = netto beschikbaarheidsvergoeding

BBV = bruto beschikbaarheidsvergoeding

BC = beschikbaarheidscorrecties a.g.v. niet voldoen aan de beschikbaarheidseisen

PK = Prestatiekorting a.g.v. tekortkomingen.

Bij DBFM contracten is dus geen sprake van het opschorten van de betaling ingeval van het openstaan van tekortkomingen maar kunnen tekortkomingen leiden tot boetepunten welke de hoogte van de op te leggen prestatiekorting beïnvloeden.

Risicomanagement

Om voldoende focus te houden op de te bereiken resultaten worden de risico's ten behoeve van de contractbeheersing gekoppeld aan de gedefinieerde resultaatgebieden. Als gevolg hiervan wordt de werkwijze van "procesgericht risicomanagement" in beperkte vorm toegepast. De processen worden niet vertaald naar aparte procesrisico's en als zodanig gekwantificeerd. De risico's uit het risicodossier worden wel gekoppeld aan de processen om vanuit de risico's te kunnen komen tot een afbakening van doel en scope van uit te voeren toetsen.

Hertoets

De bewaking of negatieve bevindingen adequaat worden geregistreerd als afwijking en via het afwijkingenbeheerproces worden hersteld, wordt bij de toetsing op resultaatgebied "correctief herstel van afwijkingen en doorvoeren van wijzigingen" meegenomen. Het adequaat en tijdig herstel van Tekortkomingen Opdrachtnemer welke door de opdrachtgever zijn geconstateerd is als hertoets opgenomen in de toetsplanning (eventueel als onderdeel van een geplande toets). Deze hertoets kan worden uitgevoerd als procestoets op het afwijkingenbeheer waarbij niet alle Tekortkomingen Opdrachtnemer getoetst hoeven worden.

Bijlage C Prestatiecontracten

Scope

Een prestatiecontract heeft tot doel het laten functioneren en presteren van het bestaande systeem (areaal) gedurende de looptijd van het contract. Dit valt uiteen in het vast en regulier (klein) variabel onderhoud. Onder het vast onderhoud valt het grasmaaien, op hoogte houden van de bermen enzovoort. Onder het regulier (klein) variabel onderhoud vallen de onderhoudsmaatregelen welke nodig zijn vooruitlopend op het eerst volgende Groot Variabel Onderhoudsmoment (interventiemoment).

In het prestatiecontract is dit geheel uitgewerkt in de categorieën: services, taken- en activiteiten.

Contractbeheersplan

Het modelcontractbeheersplan voor deze contractvorm is opgenomen in het contractenbuffet bij het betreffende modelcontract

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Model contractbeheersplan D&C, E&C, prestatiecontracten en MKW (kader)

Specifieke aandachtspunten

Betalingsregeling

De prestatiecontracten kennen meerdere betalingsregelingen die naast elkaar in één prestatiecontract voorkomen:

- Abonnementsbetaling: betaling voor het meerjarig onderhoud (taken en services);
- Productbetaling: betaling voor de activiteiten en verbeter- en investeringsvoorstellen;
- Verrekenbare werkzaamheden: betaling van schadeherstel na calamiteiten/incidenten en nader door de opdrachtgever op te dragen werkzaamheden die niet tot de instandhoudingsverplichting van de opdrachtnemer behoren.

Bij prestatiecontracten wordt geen gebruik gemaakt van een termijnstaat. Per termijn bestaat de geleverde prestatie uit de som van de prestaties voor de drie betalingsregelingen.

Wanneer sprake is van een openstaande tekortkoming leidt deze tot opschorting van de betaling van het meerjarig onderhoud (abonnementsbetaling). In beginsel betreft dit een opschorting voor het gehele termijnbedrag van het meerjarig onderhoud tenzij deze betrekking heeft op specifieke werkzaamheden binnen het meerjarig onderhoud. In het laatste geval wordt duidelijk vastgelegd wat de reikwijdte van de tekortkoming is en voor welk deel van het termijnbedrag dit leidt tot een opschortende werking.

Transitieperiode

Het is de verplichting van de opdrachtnemer om bij aanvang van het contract kennis te nemen van "de toestand van het areaal", waarbij de opdrachtnemer in de gelegenheid is om afwijkingen of verschillen tussen de in het contract beschreven toestand en de werkelijke toestand (lees: de door de aanbesteder tijdens de

aanbestedingsperiode ter beschikking gestelde areaalgegevens inclusief de aangedragen risico's) van het areaal aan de opdrachtgever te melden. De contractmanager bewaakt de transitieperiode zodat sprake is van een geaccordeerde nulsituatie bij aanvang van het contract.

Tevens dient opdrachtnemer bij einde van het contract volledige medewerking te verlenen aan de transitie van het areaal naar de onderneming die na oplevering het areaal gaat onderhouden. Daarnaast kan sprake zijn van een tussentijdse transitie waarbij tijdens de looptijd van het contract onderdelen van het areaal aan de verplichtingen van de opdrachtnemer worden toegevoegd of onttrokken.

Bonus-/malusregeling

Bij de prestatiecontracten is een bonus-/malusregeling van toepassing op betrouwbaarheid, beschikbaarheid en responstijden. De hoogte van de bonus- en malusbedragen voor betrouwbaarheid en beschikbaarheid worden bepaald als beschreven in de "werkwijzer opstellen bonus-/malusberekening annex XIII". Voor responstijden zijn bedragen opgenomen.

Een bonus wordt jaarlijks verrekend op aparte factuur. Een malus wordt verrekend door deze in te houden op het eerstvolgende termijnbedrag.

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Werkwijzer opstellen bonus-/malusberekening annex XIII (handreiking)

Contractwijzigingen

Het prestatiecontract voorziet in een grote mate van flexibiliteit door in de scope van de opdracht optionele activiteiten op te nemen waarvoor later eventueel een opdracht kan worden gegeven. Deze flexibiliteit dient in redelijke verhouding te staan tot de oorspronkelijke opdracht. Dat moet onder andere uit oogpunt van transparante, eerlijke en concurrerende marktinschakeling. De "kadernotitie prestatiecontracten nieuwe aanbestedingswet" geeft per type werkzaamheden van het prestatiecontract uitsluitel onder welke artikelen van de aanbestedingswet het mogelijk is om meerwerk op te dragen.

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Kadernotitie prestatiecontracten nieuwe aanbestedingswet per 1 juli 2016 (kader)

Bijlage D Contracten voor ingenieursdiensten

Scope

Ingenieursdiensten worden ingekocht volgens de Samenwerkingsovereenkomst ingenieursdiensten (SO3). Hierbij is sprake van drie percelen:

1. ingenieursdiensten waarbij producten en resultaten vanuit de monodisciplinair of multidisciplinair uitgevraagd kunnen worden en niet vallen onder de percelen 2 of 3;
2. ingenieursdiensten die uitgevoerd worden met het oogmerk assetmanagement. De werkzaamheden binnen assetmanagement zijn er op gericht de toestand van het areaal in relatie tot die netwerkprestaties voortdurend in beeld te hebben, te vertalen in risico's en richting te geven aan de beheersing van die risico's;
3. ingenieursdiensten die binnen projecten uitgevoerd worden met het oogmerk planuitwerking en contractvoorbereiding.

Contractbeheersplan

Het (model)contractbeheersplan voor dit raamcontract en de daaronder afgesloten nadere overeenkomsten (NOK) is opgenomen in het contractenbuffet bij de SO3.

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- Contractbeheersplan SO3 met model voor NOK's (kader)

Specifieke aandachtspunten

Beheersing op niveau van de raamovereenkomst en de nadere overeenkomsten

De SO3 betreft een raamovereenkomst waaronder nadere overeenkomsten worden afgesloten. Bij de aanbesteding van de raamovereenkomst is een contract-managementplan (CMP) uitgevraagd wat op BPKV-criteria is beoordeeld en hieruit is de kwaliteitswaarde van de inschrijving bepaald. Deze kwaliteitswaarde wordt vertaald in een fictief aftrekpercentage bij inschrijving op een nadere overeenkomst wanneer wordt gegund op BPKV.

Primair wordt de contractbeheersing ingericht op het niveau van de nadere overeenkomst. Het projectteam bepaalt, op basis van de risico's, hoe de interactie, toetsing en interventie worden ingezet. Resultaten hiervan worden teruggekoppeld aan het contractteam van de SO3.

Op het niveau van de raamovereenkomst wordt een risicoanalyse uitgevoerd op de processen van de raamovereenkomst en de BPKV-beoordeling. Kwantificering van de risico's gebeurt op basis van de toetsresultaten op de nadere overeenkomsten. Een concerttoets wordt ingepland wanneer uit deze resultaten blijkt dat sprake is van een trend.

Betalingsregeling

De SO3 kent vier verschillende betalingsregelingen:

- Betaling op planning (geplande voortgang);
- Betaling op voortgang (gerealiseerde voortgang);
- Betaling op product;
- Betaling van verrekenbare hoeveelheden (betaling post onvoorzien als onderdeel van betaling op voortgang).

In geval van betaling op planning kan de betaling worden opgeschort wanneer sprake is van een openstaande tekortkoming

Prestatiemeten en monitoring

Bij nadere overeenkomsten met een financiële omvang van meer dan € 50.000,= wordt prestatiemeten toegepast. De resultaten van de prestatiemetingen zijn van invloed op de kans een uitnodiging tot inschrijving te ontvangen voor een nadere overeenkomst en op een mogelijke verlenging van de raamovereenkomst.

Eenmaal per half jaar worden per gecontracteerde van de SO3 monitoringsgesprekken gehouden. Hierbij worden onder meer besproken de resultaten van de prestatiemetingen, de geleverde prestaties op de nadere overeenkomsten (op basis van de toetsresultaten) en het functioneren van het kwaliteitsmanagement van gecontracteerde op niveau van de raamovereenkomst en de nadere overeenkomsten.

Bijlage E Productuitbesteding

Scope

Voor het uitbesteden van niet-kerntaken in de vorm van producten zijn meerdere raamovereenkomsten afgesloten waaronder nadere overeenkomsten (NOK) worden afgesloten.

Contractbeheersplan

De (model)contractbeheersplannen voor deze raamovereenkomsten en de daaronder afgesloten NOK's zijn opgenomen in het contractenbuffet bij de betreffende raamovereenkomsten.

Kaders, handreikingen, best practices en informatie

- (Model) Contractbeheersplannen raamovereenkomsten productuitbestedingen (kader)

Specifieke aandachtspunten

Beheersing op niveau van de raamovereenkomst en de nadere overeenkomsten

De beheersing van de contracten voor productuitbestedingen wordt zo efficiënt mogelijk ingericht. Hiertoe wordt, waar mogelijk, gebruik gemaakt van de beoordeling en vaststelling van de producten binnen de eigen interne processen van Rijkswaterstaat. Deze beoordeling volstaat voor het vaststellen of de opdrachtnemer bij levering van het product heeft voldaan aan de contractuele verplichtingen ten aanzien van dit product. Deze productcontrole wordt uitgevoerd op het niveau van de nadere overeenkomst. De resultaten hiervan worden op hoofdlijnen teruggekoppeld aan het contractteam van de betreffende raamovereenkomst.

Op het niveau van de raamovereenkomst wordt een risicoanalyse uitgevoerd op de processen van de raamovereenkomst en de BPKV-beoordeling. Kwantificering van de risico's gebeurt op basis van de productbeoordelingen bij de nadere overeenkomsten. Een concerntoets (op systeem- of procesniveau) wordt ingepland wanneer uit deze resultaten blijkt dat sprake is van een trend.

Het gebruik van IPB voor de contractbeheersadministratie is bij deze contractvorm niet verplicht.

Bijlage F Overzicht kaders, handreikingen, best practices en informatie

In deze uitwerking voor GWW van het kader contractbeheersing wordt verwezen naar de volgende kaders, handreikingen, best practices en informatie:

Kaders:

- Kader risicomanagement
- Modellen contractbeheersplan per contractvorm
- Kadernotitie prestatiecontracten nieuwe aanbestedingswet per 1 juli 2016

Handreikingen:

- VTW-proces
- Handreiking prestatiemeting
- Werkwijzer opstellen bonus-/malusberekening annex XIII

Best practices:

- Werkwijze waarnemen bij SAA

Kader Contractbeheersing

Nummer:	954
Versie:	2.0
Status:	In beheer
Type:	Kader
Inhoudelijk beheerder:	Jelle van der Steen
Verantwoordelijke afdeling:	Afd. CM en AC Zuid-Nederland 2
Netwerken:	Hoofdvaarwegennet, Hoofdwatersysteem, Hoofdwegennet
Rollen:	Omgevingsmanager, Technisch Manager, Manager ProjectBeheersing, ProjectManager, Contractmanager
Fase:	Planuitwerking, Verkenning, Realisatie, Onderhoud
Proceseigenaar	Proceseigenaar Aanleg en Onderhoud